

Üleminek SEPA-le

Majandustarkvara RAPID juhend

1. veebruar 2014 jõustuvad Eesti pankades Euroopa Liidu SEPA nõuded, mis ettevõtetele toovad vana arveldusarve asemele 20-kohalised IBAN-kontonumbrid, elektroonses infovahetuses ISO-formaadis tekstisõnumid ja püsimumksete e-arved.

Peamoodulid RAPID FINANTS ja PALK

Hankijate ja töötasu saavate isikute arveldusarve numbrid on asendatud 20-kohaliste IBAN-kontonumbritega. Infovahetus internetipankadega toimub ISO-formaadis sõnumitega.

RAPIDis on testitud ja toimib xml-formaadis infovahetus järgmiste internetipankadega:

- **Swedbank (detsember 2013)**
- **SEB Pank (jaanuar 2014)**
- **Krediidipank (jaanuar 2014)**
- **Danske (Sampo) pank (veebruar 2014)**
- **E-Riigikassa**

Lisamoodul E-ARVED

Kuna otsekorralduslepingute-maksenõuete süsteem kaob alates 01.02.2014, siis tuleb nüüd maksenõuded saata klientidele panka e-arvete kujul. Täiendasime moodulit „E-arved“ võimalusega **väljastada e-arveid automaatselt lähtuvalt ostja eelistusest**. Põhjalikum selgitus tarkvara konsultantidelt.

Tehke RAPIDis üleminek IBANile ja ISO-le ära kohe täna!
Peale 1. veebruari 2014 vanaviisi enam ei toimi.

Sisu

I	Üleminek moodulis FINANTS.....	2
1.	Tarkvara uuendamine.....	2
2.	Seadistamine.....	2
3.	Panga väljavõtte import.....	3
4.	Maksekorralduste koostamine RAPIDis.....	4
5.	Maksete import internetipanka.....	4
II	Üleminek moodulis PALK.....	5

RAPIDi meeskond

koostatud 17. detsember 2013;
täiendatud 12.02, 21.01.2014.

I Üleminek moodulis FINANTS

1. Tarkvara uuendamine

Käivitage RAPID ADMIN, edasi Uus versioon ja tehke tavapärase versiooni uuendus.

Uuendamise protseduur lisab automaatselt kõigile klientidele IBAN-kontonumbrid.

Uues versioonis on IBAN kontonumber asendanud vana arveldusarve, nii dokumentidel, kui ka seadetes. Vana arveldusarve jääb paralleelselt nähtavale, kuni veebruarini 2014.

Edaspidi RAPIDisse uue hankija lisamisel, sisestage kliendi kaardile IBAN-konto!

Arveldusarve number sisestage ka, niikaua kui kasutate veel internetipangaga suhtlemisel vanu tekstiformaadis txt-sõnumeid (SEB, Krediidipank, jt).

Juhul kui Teie arvutis moodulis RAPID FINANTS mingil põhjusel ei tekkinud automaatselt IBAN-kontonumbreid, siis:

1. Kontrollige kas pankade kataloogis on määratud SWIFT-kood ja arveldusarve algus:

RAPID ADMIN > Kataloogid > Pangad – kui puudub mõnel eesti pangal arveldusarve algus või SWIFT-kood, siis lisage need;

2. Kontrollige kas oma firma arveldusarve numbrid on korrektsed:

RAPID ADMIN > Kliendid > Oma firma > Pank;Lepingud – arveldusarve peab olema sisestatud numbritega kõigil ridadel, mis ei ole märgitud linnukesega 'Kassa'.

3. Käivitage veelkord automaatne IBAN-kontonumbrite arvutamine:

RAPID ADMIN > Kliendid > Erakorralised tegevused klientidega > Arveldusarve järgi IBAN-koodi arvutamine > **OK**: eesti pankade arveldusarvete alusel koostatakse klientidele puuduvad IBAN-koodid. Vajadusel võib seda protseduuri käivitada ka mitu korda.

Vajadusel võtke palun ühendust RAPIDI klienditoega.

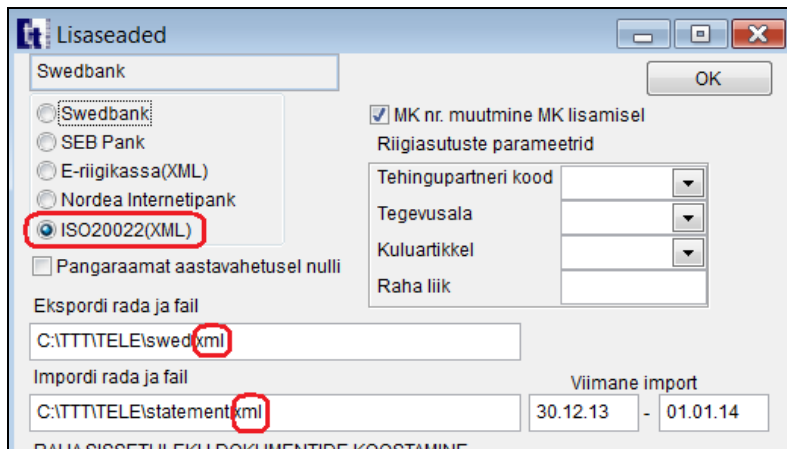
2. Seadistamine

Infovahetus internetipankadega hakkab toimuma ISO-formaadis sõnumitega. Selleks tehke ühekordne ümberseadistus.

Swedbank, Krediidipank, Danske (Sampo) pank

Käivitage RAPID ADMIN, logige sisse, valige peamenüüst Seaded, edasi Raha ja Seeriad. Tehke hiirega topeltklakk vastava panga real, avaneb aken pealkirjaga Lisaseaded:

1. tehke täpik valiku ette **ISO20022(XML)**
2. väljal 'Eksporti rada ja fail' kustutage faili laiend **txt** ja sisestage selle asemel **xml**
3. väljal 'Impordi rada ja fail' kustutage faili laiend **txt** ja sisestage selle asemel **xml**
4. väljuge aknast OK-nupuga ja salvestage.

SEB Pank

1. Tõmmake RAPIDisse kõik SEB-panga väljavõtted kuni 2013. aasta lõpuni. **Peale ISO-andmevahetusele üleminekut ei ole võimalik 2013. aasta panga väljavõtteid importida RAPIDisse.**
2. Käivitage RAPID ADMIN, valige peamenüüst Seaded, edasi Raha ja Seeriad. Tehke hiirega topeltklakk vastava seeria real, avaneb aken pealkirjaga Lisaseaded: tehke ümberseadistus samal viisil Swediga.

Teised pangad

Kui teid teenindav pank teatab, et nende internetipank on valmis suhtlema ISO-formaadis (nii väljavõtteid, kui ka maksekorraldused), siis tehke ümberseadistus RAPIDis raha seeria juures samal viisil.

3. Panga väljavõtte import RAPIDisse

Swedbank

Käivitage Swedbanga internetipank, logige sisse, valige vasakul menüüst [Igapäevapangandus](#) > [Väljavõtted ja raportid](#) > [Konto väljavõtte](#).

Valige vajalik periood nii, et perioodi lõpp oleks eiline kuupäev või varasem. Tänaast kuupäeva ei ole võimalik importida.

Klõkkige nuppu [Salvesta faili](#).

Valige faili formaadiks **ISO XML 053**.

Klõkkige nuppu [Salvesta faili](#), salvestage väljavõtte fail **statement.xml** oma arvutisse.

SEB Pank

Käivitage SEBi internetipank, logige sisse, valige menüüst [Maksed/ Päringud](#) > [Väljavõtted](#) > [Väljavõtte eksport](#).

Valige vajalik periood nii, et perioodi algus oleks 30.12.2013 või hilisem. Varasemaid perioode ei ole võimalik ISO-formaadis koostada (ainult txt-formaadis).

Väljavõtte formaadiks valige **ISO väljavõtte**.

Klõkkige nuppu [Eksport](#), edasi [Salvesta nimega](#), valige vajalik kaust oma arvutis, faili nimeks sisestage **kvv.xml** ja klõkkige nuppu [Salvesta](#). Väljuge internetipangast.

Danske (Sampo) pank

Valige internetipangas väljavõtte formaadiks ISO (xml), internetipank koostab kokkupakitud faili laiendiga zip, salvestage see oma arvutisse. Seejärel pakkige oma arvutis zip-fail lahti ja lahtipakitud xml-fail, (mille nimetus eapraktiliselt pikk ja sisaldab ka kuupäevi) nimetage ümber, näiteks danske.xml.

Krediidipank, teised pangad

Koostage internetipangas väljavõtte formaadiks ISO (xml) ja salvestage oma arvutisse.

Panga väljavõtte importimine RAPIDisse toimub vanaviisi: käivitage RAPID, logige sisse, valige [Raha](#) ja vastava panga dokumentide seeria. Töölehel [Sissetulekud](#) klõkkige nuppu **Sissetoomine/Import**.

Programm loeb sisse kõik laekumised ja panga teenustasud, seob laekumised müügiarvetega, lisab dokumentidele raamatupidamiskontod ja kinnitab dokumendid. Kui Te pole käsitsi lisanud sellesse perioodi ühtki maksekorraldust ja neid failis leitakse, siis imporditakse ka need.

Lõpuks võrrelge raha saldo RAPIDis ja panga väljavõttel – need peavad olema võrdsed.

4. Maksekorralduste koostamine RAPIDis

- a. Eestisesed maksekorraldused koostage samal viisil kui seni.
- b. **Maksekorraldus eurodes Eestist välja, mõnesse Euroopa Liidu panka, koostage samal viisil nagu eestisene makse!** Ühtne euromaksete ala (Single Euro Payments Area e SEPA) võimaldab terves euroalas teha makseid samadel tingimustel. Seega maksed eurodes ELi piires ei ole enam traditsiooniline välismaksekorraldus. Swedbank nimetab seda maksekorralduse tüüpi „Euroopa makseks“. RAPIDis peab olema sisestatud lisaks raha saaja IBANile, ka raha saaja panga BIC-kood.
- c. Välismaksekorralduseks loetakse nüüd maksed muus valuutas ja maksed väljapoole ELi. Selliseid maksekorraldusi praegu internetipankadele faili kujul saata ei saa. Tegeleme selle arendusega.

5. Maksete import internetipanka

Käivitage RAPID FINANTS ja koostage tavapäraselt nupu Raha alt maksete fail.

Lisaks eestisestele maksetele saate nüüd samal viisil koostada makseid eurodes ka teistesse EL pankadesse.

Swedbank

Käivitage Swedbanga internetipank, logige sisse, valige vasakul menüüst [Maksete import](#).

Märkige täpiga valik **ISO – Pain001.001.03** ja valige xml-laiendiga fail, mille koostasite RAPIDis; tavaliselt C:\RP\Pank\mk.xml

Seejärel klõpsake nuppu **Impordi valitud fail**. Edasine tegevus maksete kontrollimise ja kinnitamisega on tavapärase.

Arveldused > Maksete import

Maksete import

Maksed eurodes teistesse Eesti pankadesse palume importida siseriikliku makse formaadis.

- mk - siseriiklikud maksekorraldused
- mv - välismaksekorraldused
- mp - koondmaksed
- ISO - Pain001.001.03**

NB! Oluline informatsioon ISO20022 sõnumi pain.001.001.03 arendajatele:

BatchBooking (tag 2.3 <BtchBook>) ei ole koondmakse tuvastamisel Swedbanki poolt toetatud. BatchBooking väärtusi ignoreeritakse ning selliste maksete detailid (saajad, summad) on väljavõttel nähtavad kõigile kasutajatele!

Koondmakse kokkupanekul pain.001.001.03 sõnumis tuleb kasutada tag'i 2.14 "CategoryPurpose" (<CtgyPurp>) koodiga SALA (<Cd>SALA</Cd>). Koodi SALA tuleb kindlasti kasutada PaymentInformation blokis ning mitte CreditTransferTransactionInformation blokis. Selliselt koostatud maksed töötleb pank kui koondmakse, seega kasutajad, kel ei ole internetipangas õigus koondmakse sisu näha, näevad koondmakset ühe summeeritud kirjena. Summeeritud kirjes on koondsumma, makse saaja nimeks märgitud „koondmakse“ ning makse selgituseks on esimese makse selgitus. Importitav maksefail pain.001.001.03 võib täna korraga sisaldada vaid ühetüübilisi makseid, see tähendab et koondmakseid ja kodumaiseid makseid ei saa edastada ühe failiga.

Vali fail:

SEB Pank, Krediidipank, teised pangad

Maksete import vanaviisi, ainult faili nimeks valige nüüd maksete fail laiendiga **xml** (varem txt).

Alates 1. veebruarist 2014 toimub suhtlus internetipankadega üldreeglina ISO-formaadis sõnumitega.

II Üleminek moodulis PALK

1. Tarkvara uuendamine

Esmalt uuendage RAPID FINANTS (käesoleva juhendi I osa 1. punkt).

Käivitage RAPID PALK, edasi Seaded ja Uus versioon: tehke tavapärase versiooni uuendus. Sulgege RAPID PALK.

Uuendamise protseduur lisab automaatselt kõigile töötajatele vana arveldusarve asemele uue 20-kohalise IBAN-konto. Vanu arveldusarve numbreid ei ole enam. Edaspidi RAPIDisse uue isiku lisamisel sisestage töötaja pangakonto väljale 20-kohaline IBAN-konto number.

Juhul kui Teie arvutis moodulisse RAPID PALK mingil põhjusel ei tekkinud automaatselt IBAN-kontonumbrid, siis palun võtke ühendust RAPIDi klienditeoga. Hiljem saate IBAN-kontonumbrite automaatse koostamise käivitada veelkord nii:

RAPID PALK > Seaded > Arvuta IBANid: eesti pankade arveldusarve numbrite alusel koostatakse töötajate IBAN-kontod, kui pankade kataloogis on määratud SWIFT-kood ja arveldusarve algus. Vajadusel võib seda protseduuri käivitada ka mitu korda.

2. Seadistamine

Töötasu väljamakseks peab koostama moodulist RAPID PALK maksekorraldused ISO-formaadis. Selleks tehke ühekordne überseadistus.

Käivitage RAPID PALK, logige sisse, valige peamenüüst Seaded, edasi Ekspordi häälestus ja topeltklakk vastava panga real. Avaneb aken pealkirjaga Komplekt.

Swedbank - koondmaksed

1. valige faili tüübiks **6-koondmaksed ISO20022 (XML)** (varem oli **1-Swedbank massmaksed**)
2. väljal Ekspordi rada ja fail, kustutage faili laiend **txt** ja sisestage selle asemel **xml**
3. väljuge salvestamisega.

Swedbank, SEB Pank, Krediidipank, teised pangad - üksikud maksekorraldused

Igale töötajale koostatakse oma maksekorraldus, kõik koostatud maksekorraldused koondatakse ühte faili.

Täna (17.12.2013) on lisaks Swedbangale, ka SEBi ja Krediidipanga internetiteenused valmis maksekorraldusi sisse tõmbama ISO-failist (xml).

1. valige faili tüübiks **5-ISO20022 (XML)**
2. väljal Ekspordi rada ja fail, kustutage faili laiend **txt** ja sisestage selle asemel **xml**
3. väljuge salvestamisega.

SEB Pank, massmaksed – tegemisel.

Vaatamata sellele, et töötajate pangakontod on juba IBAN-kujul, saab praegu veel moodulis PALK koostada ka vanas txt-formaadis makseid. Neid saab kasutada niikaua kui internetipangad seda failiformaati vastu võtavad.

3. Töötasu väljamaksete xml-faili saatmine internetipanka

Töötasu väljamakseks maksekorralduste faili koostamine internetipanga jaoks toimub RAPIDis vanaviisi:

RAPID PALK > Väljamaksed > väljamakse ekraanile > Vali komplekt > Koosta maksekorraldused pank.

Swedbank

Käivitage Swedbanka internetipank, logige sisse, valige vasakul menüüst Maksete import.

Märkige täpiga valik **ISO – Pain001.001.03**

ja valige xml-laiendiga fail, mille koostasite RAPIDis; tavaliselt C:\RP\Palk\swed_palk.xml

Seejärel klõpsake nuppu **Impordi valitud fail**.

Edasine tegevus maksete kontrollimise ja kinnitamisega on tavapärase.

SEB-pank, Krediidipank, teised pangad - toimib vanaviisi, ainult imporditavaks failiks valige **xml**-laiendiga fail.
